

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОНІТОРИНГУ ЕКОСИСТЕМ БІОСФЕРНОГО РЕЗЕРВАТУ «РОЗТОЧЧЯ»

Мокрий В.І.

Національний університет "Львівська політехніка"

Моніторинг унікальних екосистем Розточчя має важливе значення для прогнозування наслідків природно-техногенних впливів на ландшафти, біорізноманіття і стабільність мікроклімату прикордонних українсько-польських територій. Враховуючи унікальне природно-ресурсне і рекреаційно-географічне положення Розточчя на східному прикордонні Європейського Союзу, доцільне розроблення масштабних маркетингово-інформаційної та інфраструктурно-інвестиційної стратегій, спрямованих на перетворення краю в один із основних осередків збалансованого ресурсокористування, збереження природної та етнокультурної спадщини на Європейському континенті.

Актуальність досліджень визначається принципово новими вимогами до оперативності, вірогідності і повноти інформації, потрібної для збалансованого, екологічно безпечного управління екосистемами Розточчя [1].

Згідно Закону України «Про загальнодержавну Програму формування національної екологічної мережі України на 2002-2015», передбачається інтеграція національної екологічної мережі з екологічними мережами сусідніх країн. До складу екомережі можуть бути включені не тільки території із збереженими природними умовами, але і деградовані ландшафти, які доцільно відновлювати шляхом невиснажливого використання та максимально наближеного до природи ресурсокористування.

Розточчя, як транскордонна природна фізико-географічна формація, є визначальним об'єктом в інтеграції національної екомережі до Всеєвропейської, шляхом формування міждержавних природоохоронних територій. На основі природоохоронних територій Польщі та України створено Біосферний резерват (БР) «Розточчя» (рис.1), площею понад 74 тис.га, як українську складову транскордонного українсько-польського біосферного резервату в регіоні Розточчя [2]. Проект отримав підтримку на багатьох міжнародних форумах з проблем охорони природи Розточчя, у чисельних публікаціях польських та українських науковців, у рішеннях Міністерств охорони навколишнього середовища двох держав.

Розв'язок задач еколого-економічного моніторингу природоохоронних та природно-техногенних комплексів Розточчя,

вимагають розробки і створення нових інформаційних моделей підтримки прийняття рішень. Тому доцільним є створення інформаційно-аналітичного середовища (онтологічна модель паспорту екологічного об'єкта), з використанням класифікації, систематизації та візуалізації логіко-ієрархічних зв'язків між предметними областями досліджуваного об'єкту. Результати моделювання онтологічної інтеграції і супроводу розподілених просторових та семантичних інформаційних ресурсів, забезпечують виявлення нових взаємозв'язків, що сприяє активному аналізу проблематики і пошуку ефективних рішень [4].

Специфіка збереження і збалансованого використання екосистем Розточчя, диктує доцільність синтезу проблемно-орієнтованих геоінформаційних моделей конкретних екосистемних явищ, в якості складових єдиної ГІС та бази даних Державного кадастру природно-заповідного фонду України [6]. Функціонування зазначеної ГІС передбачає взаємний обмін інформацією між базами даних Державного земельного кадастру та Державного кадастру природно-заповідного фонду України, ведення їх на єдиній програмній базі, існування єдиної картографічної основи, єдині підходи до оцифрування та введення інформації, отриманої на основі комплексного моніторингу.

1. Мокрий В.І., Екологічна безпека транскордонного біосферного резервату «Розточчя» / В.І.Мокрий, В.Є. Гончарук, І.І.М'якуш, М.В.Біляк // Збірник матеріалів 3-го міжнародного конгресу «Захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування»: – Львів: «ЗУКЦ», 2014. – С. 36. 2. Біосферний резерват «Розточчя» : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.loda.gov.ua> . 3. Попова М. А. Онтологический интерфейс как средство представления информационных ресурсов в ГИС-среде / М.А. Попова, А.Е. Стрижак // Ученые записки Таврического национального университета имени В.И. Вернадского. Серия: География. – 2013. – Т. 26 (65). – № 1– С. 127-135. 4. Презентація єдиної геоінформаційної системи та бази даних Державного кадастру природно-заповідного фонду України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.menr.gov.ua/index.php/press-center/news> .